

Чайка Ю.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки і світових фінансів
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Chaika Yuliia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of International Economics and World Finance Department
Oles Honchar Dnipro National University

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

FOREIGN INVESTMENTS AND MACROECONOMIC CHALLENGES OF UKRAINE DURING THE PERIOD OF MARTIAL STATE

У статті досліджено сучасний стан та основні тенденції залучення іноземних інвестицій в економіку України в умовах воєнного стану, що спричинило значні зміни у структурі та динаміці прямих іноземних інвестицій. Досліджено негативний вплив війни, розпочатої у 2022 році, що призвела до історичного мінімуму прямих іноземних інвестицій, викликаного підвищеними ризиками для міжнародних компаній, руйнуванням інфраструктури та невизначеністю щодо довгострокових економічних перспектив. Запропоновано прогноз щодо подальшого розвитку інвестиційного середовища України, згідно з яким у 2025 році очікується стабілізація притоку іноземного капіталу, однак наявні макроекономічні ризики, включаючи воєнні загрози, валютна нестабільність та інфляційний тиск, залишаються визначальними факторами впливу на інвестиційні процеси. Отримані результати можуть бути використані для подальших наукових досліджень з питань міжнародного інвестування та розробки стратегій залучення іноземного капіталу в умовах глобальної нестабільності.

Ключові слова: *прямі іноземні інвестиції, економіка України, воєнний стан, інвестиційний клімат, макроекономічні ризики, міжнародний капітал.*

The article examines the current state and main trends in attracting foreign investment to the economy of Ukraine under martial law, which has caused significant changes in the structure and dynamics of foreign direct investment. It is found that the main factors influencing the inflow of foreign capital during 2020–2024 were the COVID-19 pandemic, global economic instability, full-scale military aggression of the Russian Federation, the macroeconomic policy of the Ukrainian government, and international financial support. The negative impact of the war that began in 2022, which led to a historic low in foreign direct investment, caused by increased risks for international companies, destruction of infrastructure, and uncertainty about long-term economic prospects, is investigated. It is substantiated that the partial recovery of the investment climate in 2023 was made possible by an increase in reinvested profits of foreign companies, international financial assistance, as well as state measures to improve the country's investment attractiveness. A forecast is proposed for the further development of the investment environment of Ukraine, according to which the inflow of foreign capital is expected to stabilize in 2024, however, existing macroeconomic risks, including military threats, currency instability and inflationary pressure, remain determining factors influencing investment processes. An analytical approach to assessing the impact of foreign investment on strategic sectors of the Ukrainian economy, in particular production, trade, financial services and real estate, is developed. It is revealed that due to the war, the role of sectors related to infrastructure restoration, construction and logistics has significantly increased. Structural changes in the geography of FDI are assessed, according to which the main investor countries remain Cyprus, the Netherlands, Germany, the United Kingdom and Switzerland. The results obtained can be used for further scientific research on international investment and the development of strategies for attracting foreign capital in conditions of global instability.

Keywords: *foreign direct investment, economy of Ukraine, martial law, investment climate, macroeconomic risks, international capital.*

Постанова проблеми. В умовах повномасштабної війни, що триває в Україні, питання залучення іноземних інвестицій набуває критичного значення, оскільки економічна стійкість держави безпосередньо залежить від здатності підтримувати виробничі процеси, фінансувати критично важливі сектори та забезпечувати відновлення зруйнованої інфраструктури. Водночас військові дії, політична та економічна нестабільність, висока волатильність фінансових ринків і макроекономічні виклики формують надзвичайно складне середовище для залучення капіталу з-за кордону, що зумовлює необхідність комплексного аналізу поточних тенденцій, ризиків і перспектив інвестиційної діяльності. З огляду на те, що економіка України зазнала значних втрат унаслідок воєнного конфлікту, залучення іноземного капіталу є одним із ключових чинників її стабілізації та подальшого відновлення. Актуальність дослідження також обумовлена необхідністю вироблення ефективних механізмів стимулювання іноземних інвестицій, що мають враховувати сучасні глобальні тенденції, досвід інших країн із залучення капіталу в кризових умовах, а також специфіку макроекономічної ситуації в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика залучення іноземних інвестицій в умовах макроекономічної нестабільності активно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. У працях багатьох авторів Атамас О. [1] Мацука В. [7] проаналізовано загальні тенденції інвестування в Україні та розглянуто основні виклики, що виникають унаслідок війни та глобальних економічних криз. Дослідження Гуцан Т., Мельникова О. [2], зосереджуються на вивченні інвестиційної привабливості України та оцінюють можливості її покращення через інтеграцію з міжнародними фінансовими інституціями.

У низці робіт Нечипорук О. [10] та Панченко В., [11] досліджено роль міжнародної фінансової допомоги у підтримці економіки України та визначено вплив макроекономічної політики на залучення капіталу. Світовий банк та інші міжнародні організації [15] аналізують наслідки війни для інвестиційного клімату та пропонують стратегічні заходи з його покращення.

Загалом, сучасні наукові дослідження підтверджують, що ефективне залучення інвестицій в умовах війни потребує впровадження комплексних заходів, спрямованих на зниження ризиків, розвиток інституційного середовища та посилення міжнародного співробітництва.

Мета статті – комплексне дослідження динаміки, структури та тенденцій залучення іноземних інвестицій в економіку України в умовах воєнного стану, виявлення ключових факторів, що визначають інвестиційний клімат.

Завдання дослідження:

– дослідити загальні тенденції залучення прямих іноземних інвестицій в Україну у період 2020–2024 років та оцінити вплив глобальних та внутрішніх макроекономічних факторів на інвестиційні потоки;

– виявити основні країни-інвестори, які здійснювали капіталовкладення в Україну, та оцінити структурні зміни у географічному розподілі інвестиційних потоків;

– оцінити галузеву структуру іноземних інвестицій, визначити основні сектори економіки, що залучали іноземний капітал, та дослідити зміни у пріоритетах інвесторів у воєнний період.

Виклад основних результатів дослідження. В умовах збройної агресії російської федерації проти України спостерігається суттєве переформування напрямів та джерел іноземних інвестицій, що є наслідком змін у глобальному економічному середовищі, підвищення ризиків ведення бізнесу та трансформації інституційного регулювання. Упродовж останніх п'яти років динаміка прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Україну зазнала значних коливань, що були зумовлені як глобальними макроекономічними процесами, так і внутрішніми чинниками, серед яких вирішальну роль відігравали пандемія COVID-19, постпандемічне відновлення економіки, початок повномасштабної війни та подальші зусилля щодо стабілізації фінансового середовища. Дані, наведені в офіційних звітах міжнародних організацій та аналітичних установ, свідчать про те, що інвестиційний клімат України перебував у постійній турбулентності, що безпосередньо впливало на обсяги залученого капіталу та рівень довіри іноземних компаній до українського ринку (рис. 1).

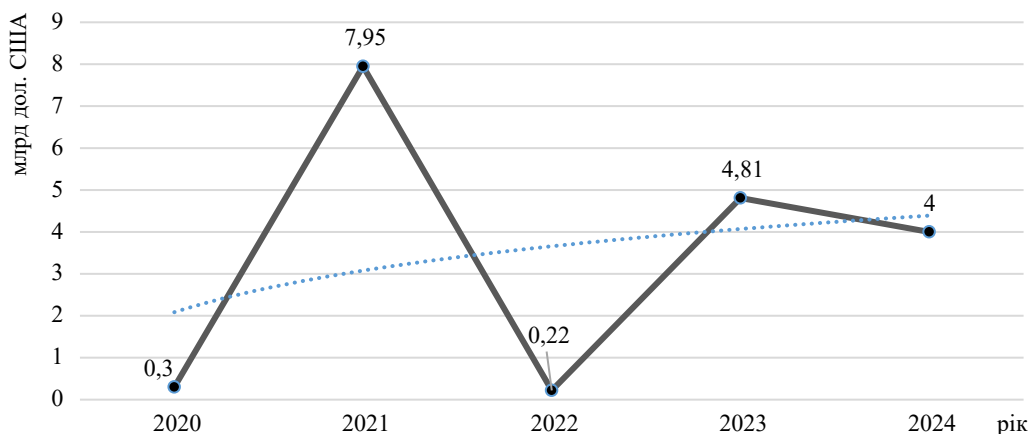

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну у 2020–2024 роках (млрд. дол. США) [16]

Початок 2020 року ознаменувався різким скороченням обсягів прямих іноземних інвестицій, що впали до 0,30 млрд. дол. США, що стало одним із найнижчих показників за останнє десятиліття. Основною причиною такого стрімкого падіння стала пандемія COVID-19, яка спричинила глобальну економічну кризу, порушення ланцюгів постачання та значне зниження активності на міжнародних ринках. Рівень інвестицій в Україну у 2019 році становив лише 2% ВВП, а з огляду на пандемійні обмеження, невизначеність та загальну кризу інвестори знизили свою активність, що призвело до ще більшого скорочення припливу капіталу у 2020 році.

У 2021 році економічна ситуація почала демонструвати ознаки відновлення, що стало можливим завдяки глобальному послабленню пандемії, адаптації бізнесів до нових умов роботи та активізації міжнародної торгівлі. Обсяг ПІІ в Україні стрімко зріс до 7,95 млрд. дол. США, що свідчить про позитивні зміни у бізнес-кліматі та покращення інвестиційної привабливості держави.

Однак позитивна тенденція виявилася короткотривалою, оскільки 2022 рік став переломним у макроекономічному розвитку України через повномасштабне військове вторгнення російської федерації, що спричинило катастрофічні наслідки для економіки, фінансової системи та інвестиційного клімату країни. ПІІ впали до 0,22 млрд. дол. США, що стало найнижчим показником за останні десятиліття, а високі військові ризики, руйнування інфраструктури та загальна невизначеність змусили більшість інвесторів зупинити або перенести свої проекти. Попри продовження бойових дій, у 2023 році в Україні спостерігалось часткове відновлення інвестиційного клімату, що виразилося у зростанні ПІІ до 4,81 млрд. дол. США [5]. Основним джерелом капіталу стали реінвестовані прибутки міжнародних компаній, які вже працювали в Україні та мали зацікавленість у подальшому веденні бізнесу, попри високий рівень ризиків.

Щодо 2024 року, то попередні оцінки свідчать про певне уповільнення зростання прямих інозем-

них інвестицій, оскільки за перші 11 місяців року їх обсяг скоротився на 14% у порівнянні з аналогічним періодом 2023 року [16]. Так розрахунковий показник становить близько 4,0 млрд. дол. США, що враховує зменшення ПІІ протягом року та уточнені дані щодо грудневих надходжень. Це свідчить про те, що, хоча загальна тенденція залишається позитивною, наявні макроекономічні виклики, такі як тривалі бойові дії, валютна нестабільність, зниження купівельної спроможності населення та висока вартість фінансових ресурсів, продовжують створювати значні перепони для залучення нового іноземного капіталу [14].

Згідно з наявною інформацією, серед основних країн, що здійснювали прямі іноземні інвестиції в економіку України протягом 2020–2024 років, найбільшу активність, імовірно, проявляли Кіпр, Нідерланди, Швейцарія, Німеччина та Велика Британія, які відігравали ключову роль у структурі залученого капіталу. Оскільки детальні статистичні дані щодо інвесторів за кожен окремий рік залишаються фрагментарними, для оцінки їхнього внеску використовується структура ПІІ за 2024 рік, яка може бути репрезентативною для загального періоду, хоча не виключає можливих змін у розподілі інвестиційних потоків між країнами див. рис.2.

Аналіз наявних даних свідчить про те, що протягом 2020–2024 років основними галузями, які залучали іноземні інвестиції в Україні, залишалися виробничий сектор, сфера оптової та роздрібної торгівлі, видобуток корисних копалин, фінансові та страхові послуги, а також діяльність, пов'язана з нерухомістю, див. табл.1. Хоча частка інвестицій у різні сектори могла змінюватися залежно від року, дані за 2022 рік демонструють відносну сталість цих галузей як ключових отримувачів іноземного капіталу, що пояснюється їхньою стратегічною важливістю та відносною стійкістю до макроекономічних викликів [5].

Початок повномасштабної війни у 2022 році, безумовно, вплинув на перерозподіл інвестиційних потоків, оскільки значна частина капіталу була спрямована на підтримку секторів, безпосередньо

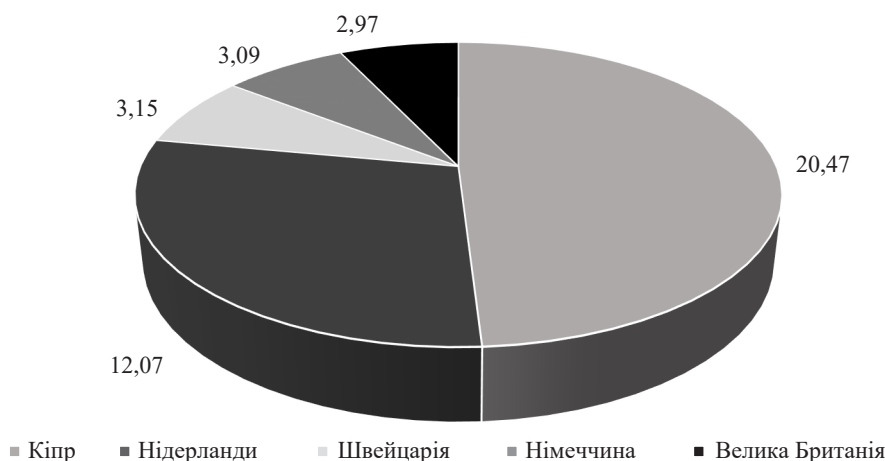

Рис. 2. Структура сумарних прямих іноземних інвестицій в Україну за головними країнами-інвесторами за підсумками 2024 р. (млрд. дол. США) [5]

Таблиця 1

**Динаміка прямих іноземних інвестицій
в основні галузі національної економіки
України у 2020–2024 роках (млн. дол. США) [5]**

Галузь національної економіки	2020	2021	2022	2023	2024
Виробництво	70	1851	51	1122	932
Оптова та роздрібна торгівля	49	1295	36	785	652
Видобуток корисних копалин	35	914	25	554	460
Фінансові та страхові послуги	23	604	17	366	304
Діяльність у сфері нерухомості	22	580	16	351	292

пов'язаних із відновленням економіки, таких як будівництво та логістика [3]. Водночас точні статистичні дані щодо змін у структурі інвестицій у період воєнного стану є обмеженими, що ускладнює комплексний аналіз змін у пріоритетах інвесторів.

На основі доступної інформації можна припустити, що найбільшу частку в загальному обсязі залучених іноземних інвестицій протягом аналізованого періоду займали наступні сектори [2, 6]:

1. Виробництво – з оцінюваною часткою близько 23,3% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій у 2022 році, що робить його найбільш значущим сектором для іноземного капіталу. Промисловий комплекс залишається стратегічно важливим напрямом для розвитку економіки, оскільки саме у виробництві спостерігається висока додана вартість, а також збереження робочих місць та інтеграція до міжнародних ланцюгів постачання.

2. Оптова та роздрібна торгівля, ремонт транспортних засобів – посідає друге місце за обсягами інвестицій, отримуючи приблизно 16,3% загального капіталу, що є наслідком розвитку внутрішнього ринку, адаптації бізнесів до кризових умов і збереження високого рівня комерційної активності навіть у складних економічних обставинах.

3. Видобуток корисних копалин – займає третю позицію серед галузей за рівнем залучення інвестицій, отримуючи близько 11,5% загального обсягу іноземного капіталу, що пояснюється значною сировинною базою України та важливістю цього сектора для експорту й забезпечення енергетичної безпеки країни.

4. Фінансові та страхові послуги – четверта за значущістю галузь із часткою 7,6%, яка демонструє відносну стабільність у залученні іноземного капіталу, що пов'язано з необхідністю підтримки банківського сектору, кредитування бізнесу та забезпечення механізмів страхування в умовах підвищених ризиків.

5. Діяльність у сфері нерухомості – з оцінюваною часткою 7,3%, що свідчить про сталий інтерес інвесторів до ринку комерційної та житлової нерухомості, хоча війна внесла суттєві корективи,

змістивши акценти у бік необхідності фінансування об'єктів інфраструктури та житла для внутрішньо переміщених осіб [12].

Повномасштабна війна, розпочата російською федерацією у 2022 р., суттєво вплинула на економічну систему України, включаючи рахунки інвестиційного капіталу та фінансових операцій у платіжному балансі. Платіжний баланс, який є ключовим індикатором стану зовнішньоекономічної діяльності країни, у період війни зазнав значних структурних змін через припливи міжнародної допомоги, відплив приватного капіталу, зниження прямих іноземних інвестицій та різке скорочення експортних доходів. У цьому дослідженні буде проаналізовано динаміку основних компонентів рахунків капіталу та фінансових операцій у період 2022–2024 років із наведенням статистичних даних та визначенням ключових тенденцій [4].

Рахунок капіталу у платіжному балансі України демонструє змішані тенденції в умовах війни, оскільки він суттєво залежить від масштабів міжнародної допомоги та обсягів капітальних трансфертів. У 2022 р., за даними Національного банку України (НБУ), чистий приплив коштів на рахунок капіталу становив близько 2,5 млрд. дол. США, що значно перевищувало середні показники довоєнного періоду. Такий приріст став можливим завдяки отриманню грантів від міжнародних фінансових інституцій, включаючи МВФ, Європейський Союз та Світовий банк, які надавали фінансову підтримку для покриття критичних потреб державного бюджету та відновлення інфраструктури. У 2023 р. приплив капітальних трансфертів знизився до 1,8 млрд. дол. США, що пояснюється зменшенням обсягів грантової підтримки та акцентом міжнародної спільноти на кредитному фінансуванні довгострокових відновлювальних проєктів [9]. Очікується, що у 2024 р. чистий приплив на рахунок капіталу залишатиметься на рівні близько 2 млрд. дол. США завдяки розширенню співпраці України з міжнародними донорами у межах програм післявоєнної відбудови (рис. 3) [12].

Фінансові операції, що охоплюють рух капіталу між Україною та зовнішнім світом, зазнали значного впливу через війну, що проявилось у різкому скороченні припливу іноземного капіталу та збільшенні відпливу внутрішніх інвестицій [4, 8].

1. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ). У 2022 р. обсяг чистих прямих іноземних інвестицій в Україну був майже нульовим, оскільки іноземні інвестори переважно уникали ризиків, пов'язаних із війною. Для порівняння, у 2021 р. приплив ПІІ становив 6,9 млрд. дол. США, що відображало інтерес до економіки України на етапі післяпандемічного відновлення. У 2023 р., за оцінками НБУ, приплив ПІІ досяг лише 1,2 млрд. дол. США, здебільшого завдяки інвестиціям у стратегічні сектори, включаючи ІТ-галузь, агросектор та відновлювальну енергетику [8].

2. Портфельні інвестиції. Портфельні інвестиції в Україні зазнали значного відтоку через ризики дефолту та макроекономічну нестабільність.

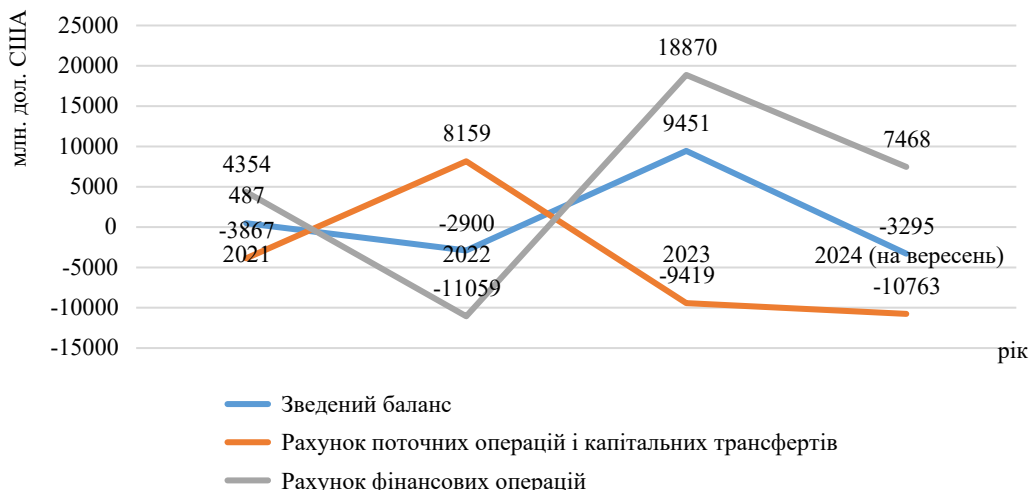

Рис. 3. Стан рахунків фінансових операцій платіжного балансу України у період 2021–2024 рр. [8]

У 2022 р. відтік портфельних інвестицій становив близько 2,7 млрд. дол. США, що було пов'язано зі скороченням обсягів торгівлі українськими державними та корпоративними облігаціями на міжнародних ринках. Лише у 2024 р. очікується часткове відновлення портфельних інвестицій за рахунок збільшення довіри до української економіки та поліпшення макроекономічних показників [13].

Таким чином, залучення іноземних інвестицій в умовах військового стану є складним, але водночас перспективним процесом, який вимагає активних дій з боку держави, міжнародної спільноти та бізнесу для створення умов, що сприятимуть відновленню економіки та її довгостроковому зростанню.

Висновки. Досліджено основні чинники, які визначали приплив та відтік іноземного капіталу, зокрема макроекономічну стабільність, ризик політичної нестабільності, доступність фінансових ресурсів та довіру міжнародних інвесторів до перспектив економічного зростання України. Проаналізовано динаміку ПІІ у розрізі окремих років, що дозволило встановити, що 2020 рік характеризувався різким падінням інвестицій через глобальну кризу, спричинену пандемією, у той час як у 2021 році спостерігалось відновлення інвестиційної активності, що, однак, було зупинене у 2022 році внаслідок повномасштабного військового вторгнення.

Оцінено відновлення інвестиційного клімату у 2023–2024 роках, що стало можливим завдяки реінвестуванню прибутків іноземних компаній, активній міжнародній підтримці та адаптації українського бізнес-середовища до кризових умов. Обґрунтовано, що, незважаючи на позитивні тенденції часткового відновлення ПІІ, подальший розвиток інвестиційної привабливості України залежатиме від забезпечення макроекономічної стабільності, ефективного управління ризиками та посилення механізмів державної підтримки іноземного бізнесу.

Здійснено структурний аналіз галузевого розподілу інвестицій, що дозволило встановити, що найбільше залучення іноземного капіталу протягом аналізованого періоду спостерігалось у виробни-

чому секторі, сфері оптової та роздрібної торгівлі, видобутку корисних копалин, фінансових та страхових послуг, а також у нерухомості. Запропоновано стратегічні напрями залучення іноземного капіталу, які включають створення ефективних механізмів страхування воєнних ризиків, розширення міжнародного співробітництва у сфері фінансування відновлення економіки, стимулювання інвестицій у високотехнологічні сектори та забезпечення державних гарантій для стратегічних інвесторів. Отримані результати можуть бути використані для формування рекомендацій щодо вдосконалення державної політики у сфері залучення ПІІ, а також для подальших наукових досліджень з питань інвестиційної діяльності в умовах воєнної нестабільності та глобальної економічної трансформації.

Бібліографічний список:

- Атамас О. Інвестування в умовах економіки війни: аналіз сучасного стану та короткостроковий прогноз. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-161>
- Гуцан Т. Г., Мельникова О. В. Тенденції інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 2 (87). С. 30–39. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.030
- Македон В. В., Маковецька А. О. Інформаційне забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах ринкової нестабільності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 12. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-12-9477>
- Македон В. В. Оцінка процесів та макроекономічних наслідків міжнародної трудової міграції в умовах глобальної економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-6>
- Макроекономічний дайджест України. 2024. URL: <https://uifuture.org/dajdzhesty/makroekonomichnyj-dajdzhest-ukrayiny-2/>
- Магомедов А. Оцінка економічних наслідків війни та втрат економіки України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 1(19). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1\(19\)-191-206](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1(19)-191-206)
- Мацука В. Механізм залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Ефективна економіка*. 2024. № 1. С. 38. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.38>
- Міністерство фінансів України: офіційний сайт. URL: <https://mof.gov.ua/>

9. НБУ. Статистика зовнішнього сектору. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external>
10. Нечипорук О. В. Проблема залучення іноземних інвестицій в Україні під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6>
11. Панченко В. А. Роль міжнародної фінансової допомоги у відбудові економіки України в умовах війни. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 2(108). С. 139–143. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-139-143](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-139-143)
12. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2024–2026 роки. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=77059300-efc0-4c61-8a67-3974e0cd27a5&title=PrognozEkonomichnogoIstotsialnogoRozvitkuUkraini>
13. Трекер економіки України під час війни. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
14. Makedon V., Myachin V., Plakhotnik O., Fisunen N., Mykhailenko O. Construction of a model for evaluating the efficiency of technology transfer process based on a fuzzy logic approach. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2024. No 2(13(128)). p. 47–57. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.300796>.
15. The World Bank and Ukraine: Laying the Groundwork for Reconstruction in the Midst of War. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war>
16. Ukraine Foreign Direct Investment 1992–2025. URL: <https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/UKR/ukraine/foreign-direct-investment>
- tion in the conditions of the global economy]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-6>
5. Makroekonomichniy daidzhest Ukrainy [Macroeconomic digest of Ukraine]. (2024) Available at: <https://uifuture.org/dajdzhesty/makroekonomichnyj-dajdzhest-ukrayiny-2/>
6. Mahamadov A. (2024) Otsinka ekonomichnykh naslidkiv viiny ta vtrat ekonomiky Ukrainy [Assessment of the economic consequences of the war and losses of Ukraine's economy]. *Aktualni pytannia u suchasni nautsi*, 1(19). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1\(19\)-191-206](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-1(19)-191-206)
7. Matsuka V. (2024) Mekhanizm zaluchennia inozemnykh investysii v ekonomiku Ukrainy [Mechanism of attracting foreign investments into Ukraine's economy]. *Efektivna ekonomika*, 1, 38. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.38>
8. Ministerstvo finansiv Ukrainy: ofitsiyni sait [Ministry of Finance of Ukraine: official website]. Available at: <https://mof.gov.ua/>
9. Natsionalnyi bank Ukrainy. Statystyka zovnishnoho sektoru [National Bank of Ukraine. External sector statistics]. (2024) Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external>
10. Nechyporuk O. V. (2023) Problema zaluchennia inozemnykh investysii v Ukraini pid chas viiny [The problem of attracting foreign investments in Ukraine during the war]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6>
11. Panchenko V. A. (2024) Rol mizhnarodnoi finansovoi dopomohy u vidbudovi ekonomiky Ukrainy v umovakh viiny [The role of international financial assistance in rebuilding Ukraine's economy during the war]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, 2(108), 139–143. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-139-143](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-139-143)
12. Prohnoz ekonomichnoho i sotsialnogo rozvytku Ukrainy na 2024–2026 roky [Forecast of economic and social development of Ukraine for 2024–2026]. Available at: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=77059300-efc0-4c61-8a67-3974e0cd27a5&title=PrognozEkonomichnogoIstotsialnogoRozvitkuUkraini>
13. Treker ekonomiky Ukrainy pid chas viiny [Tracker of Ukraine's economy during the war]. Available at: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
14. Makedon V., Myachin V., Plakhotnik O., Fisunen N., Mykhailenko, O. (2024). Construction of a model for evaluating the efficiency of technology transfer process based on a fuzzy logic approach. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, no 2(13(128)), 47–57. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.300796>
15. World Bank. (2023). The World Bank and Ukraine: Laying the groundwork for reconstruction in the midst of war. The World Bank. Available at: <https://www.worldbank.org/en/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war>
16. Ukraine foreign direct investment 1992–2025. Macro-trends. (2024). Available at: <https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/UKR/ukraine/foreign-direct-investment>

References:

1. Atamas O. (2024) Investuvannia v umovakh ekonomiky viiny: analiz suchasnoho stanu ta korotkostrokovy prohnoz [Investing in wartime economy: analysis of the current state and short-term forecast]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-161>
2. Hutsan T. H., & Melnykova O. V. (2024) Tendentsii investysii priyablyvosti Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Trends in Ukraine's investment attractiveness under martial law]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, 2(87), 30–39. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.030
3. Makedon V. V., Makovetska A. O. (2023) Informatsiynе zabezpechennia ekonomichnoyi bezpeky pidpryemstv v umovakh rynkovoyi nestabil'nosti. [Information provision of economic security of enterprises in conditions of market instability]. *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky"*, 12. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-12-9477>
4. Makedon V. V. (2022). Otsinka protsesiv ta makroekonomichnykh naslidkiv mizhnarodnoi trudovoi mihratsii v umovakh hlobalnoi ekonomiky [Evaluation of the processes and macroeconomic consequences of international labor migra-